

Demostren l'associació entre biomarcadors de l'Alzheimer i els símptomes d'ansietat i depressió durant el confinament per la Covid-19

- La recerca ha estat liderada pel **Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC)**, centre de recerca de la **Fundació Pasqual Maragall**, i hi han participat més de nou-centes persones sense alteracions cognitives provinents de l'Estudi ALFA, que compta amb el suport de la **Fundació "la Caixa"**
- Els resultats, publicats a **Neurology®**, indiquen una relació entre els marcadors de risc relacionats amb la malaltia, com la proteïna beta amiloide o la neuroinflamació, i l'augment de símptomes d'ansietat o depressió.
- En l'anàlisi també s'ha explorat el paper de l'estrès i els canvis d'estil de vida (son, menjar, beure, hàbits de fumar i ús de medicaments) durant aquest període, a més de factors sociodemogràfics com les diferències de sexe/gènere i la salut mental de les persones cuidadores.

Barcelona, 30 d'agost de 2022. Els marcadors de risc de la malaltia d'Alzheimer com la proteïna beta amiloide o la neuroinflamació estan relacionats amb l'augment de símptomes d'ansietat i depressió durant el confinament per la Covid-19. Aquest és un dels principals resultats d'un estudi liderat pel centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, el Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC).

L'estudi, que s'ha publicat a *Neurology®*, la revista mèdica de la Acadèmia Americana de Neurologia, ha analitzat l'impacte negatiu del confinament de la Covid-19 en la salut mental en persones cognitivament sanes i s'ha dut a terme amb 921 participants de l'Estudi ALFA, impulsat per la Fundació "la Caixa". Del total de participants, s'han analitzat resultats amb biomarcadors de la malaltia d'Alzheimer de 254 persones. La recerca ha comptat també amb la col·laboració de de la Universitat de Gothenburg, el Centre per a Malalties Neurodegeneratives de Hong Kong, la Universitat Pompeu Fabra, l'Hospital del Mar Medical Research Institute i el CIBER de Fragilitat i Envelliment Saludable (CIBERFES), entre d'altres.

La recerca ha estudiat, a través de models de regressió d'anàlisi multivariant, l'associació entre els biomarcadors relacionats amb l'Alzheimer i els factors sociodemogràfics així com els resultats del qüestionari de l'escala d'ansietat i depressió hospitalària HADS (Hospital Anxiety and Depression Scale) durant el confinament i abans. En una avaluació anterior, la majoria dels participants de l'estudi tenien nivells estàndards d'ansietat i depressió i, en canvi, durant el confinament el 16,6% dels participants va patir un increment d'ansietat, mentre que un 9,9% va declarar símptomes

depressius. Segons estudis previs, aquest augment es considera clínicament significatiu, i podria tenir un impacte en la qualitat de vida dels participants.

La cohort participant en l'estudi, enriquida per factors de risc, ha permès establir les bases d'una possible associació entre la pandèmia i l'Alzheimer: els resultats indiquen una relació entre els marcadors de risc relacionats amb la malaltia, com la proteïna beta amiloide i la neuroinflamació, i l'augment de símptomes ansiosos i depressius durant el confinament. Aquesta associació és important perquè pot implicar un pitjor pronòstic clínic en persones amb risc d'Alzheimer després de la pandèmia.

Durant l'etapa preclínica de l'Alzheimer, es produeix un augment dels símptomes d'ansietat i depressió que pot accelerar la progressió de la malaltia. A aquest fet cal afegir que, durant la pandèmia de la Covid-19, aquests símptomes s'han incrementat a escala global, amb conseqüències a llarg termini per a la salut mental i el deteriorament cognitiu de grups vulnerables. *"En aquest context, era rellevant investigar la possible associació entre la simptomatologia d'ansietat i depressió durant el confinament derivat de la Covid-19, i els biomarcadors de la malaltia d'Alzheimer"*, explica **Müge Akinci**, investigadora del BBRC i autora principal de l'estudi.

El gènere, un factor de risc

La investigació també ha explorat el paper de l'estrès i els canvis d'estil de vida (son, menjar, beure, hàbit de fumar i ús de medicaments) durant aquest període, a més de factors sociodemogràfics com les diferències de sexe/gènere i la salut mental de les persones cuidadores. S'han observat diferències entre homes i dones relatives a les hores de son durant el confinament i en el consum d'aliments, així com diferències entre cuidadores i no cuidadores.

L'ansietat i la depressió suposen un risc incrementat de desenvolupar deteriorament cognitiu i la malaltia d'Alzheimer, i la prevalença observada en aquest estudi és més alta entre les dones. A l'escala HADS, les dones han obtingut una puntuació més alta que els homes per a símptomes tant d'ansietat com de depressió.

"En general, els resultats donen suport al vincle entre la simptomatologia neuropsiquiàtrica i la càrrega de beta amiloide en el cervell en l'etapa preclínica de l'Alzheimer, especialment en el cas de les dones", declara la **Dra. Eider Arenaza-Urquijo**, investigadora de l'estudi i cap d'equip al BBRC. *"Es mostren canvis modestos però significatius i, per tant, és adient que es tinguin en compte en l'àmbit clínic"*, conclou.

Les troballes d'aquest estudi obren la porta a futures investigacions sobre les conseqüències de la pandèmia en la salut mental i en el pronòstic clínic de les persones que es troben la etapa preclínica d'aquesta malaltia.

Referència bibliogràfica

Akinci, Müge; Peña-Gómez, Cleofé; Operto, Gregory, et al., 'Pre-pandemic Alzheimer disease biomarkers and anxious-depressive symptoms during the COVID-19 confinement in cognitively unimpaired adults', *Neurology*, August 2, 2022. DOI: <https://doi.org/10.1212/WNL.0000000000200948>

Sobre la malaltia d'Alzheimer

Cada 3 segons es diagnostica un nou cas de demència en el món, i es calcula que actualment 50 milions de persones la pateixen, en la majoria de casos a causa de l'Alzheimer. Aquesta xifra es tradueix a Espanya en més de 900.000 persones afectades. Amb l'esperança de vida en augment, si no es troba un tractament per prevenir o frenar el curs de la malaltia, la xifra de casos podria triplicar-se l'any 2050, i arribar a dimensions d'epidèmia, tal com apunta l'últim informe *World Alzheimer Report 2018* publicat per *Alzheimer's Disease International*.

Sobre el Barcelonaβeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'abril de 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la investigació per prevenir l'Alzheimer i oferir solucions que milloren la qualitat de vida de les persones afectades i la dels seus cuidadors.

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall:

Barcelonaβeta Brain Research Center

Jaume Aguilar

jaguilar@fpmaragall.org

699 561 448

Gabinet de Premsa (ATREVIA)

Andrea Gutiérrez

agutierrez@atrevia.com

618 763 014

Departament de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Andrea Pelayo

apelayo@fundaciolacaixa.org

618126685